

La crisi i els nous valors

La virtut de l'estalvi i la sobrietat eren valorades fora mida a la societat espanyola fins que amb la vinguda dels turistes va millorar la situació econòmica.

Encara que Espanya era, segons les autoritats i la premsa, la "reserva espiritual d'Europa", en quant a béns materials i tangibles mostrava una pobresa dolorosa.

El model per a l'home era, com exigia l'educació oficial, un híbrid de monjo i de soldat que hauria d'encarar-se a la vida en valors de creuada i d'imperi. La dona, dins la família, escenificava amb eficàcia el paper de la dona bíblica dels "Proverbis". Una gran majoria de dones cosint, apedaçant, fent calça, vestia a la família i res no direm del miracle quotidià de transmutar els productes recaptats del racionament o l'estraperlo en plats digeribles.

Però la crisi, gràcies al turisme i la lenta industrialització es va poder superar.

Era inevitable que l'àguila imperial que representava els valors de l'Espanya eterna perdés algunes plomes fruit dels mals exemples dels turistes i del relaxament autòcton davant les divises pecadores. Però, a la fi dins les famílies, als darrers seixanta, va esclatar l'abundància.

Quan semblava eterna l'era de la prosperitat, damunt els murs de la ciutat global va aparèixer la paraula crisi. Els periòdics i les agències atiaren la por i auguraren un altre vint-i-nou. Les autoritats monetàries aconseguiren evitar l'esclafit. Però era evident que es destruirien xifres gegantines de llocs de treball. A molts d'indrets d'Espanya un horitzó de grues va quedar immòbil com ocells congelats amb un peu enlaire. Els directors de banca, amb perfecta sincronia, apagaren la rialla generosa i adoptaren un aire professional de gelosos custodis dels dipòsits. La festa de la hipoteca venturera s'havia acabat i darrera l'últim convidat de poca consistència s'havia tancat el llum.

Cal que els que poden engengin la roda i creïn una demanda que doni ocupació a una massa de desocupats cada vegada més populosa.

El teixit social, ara mateix, resisteix sense esquinçar-se. Per sort vivim a una societat pragmàtica que roman escèptica davant les utopies de la primera meitat del segle passat.

El discurs d'ara és com per revifar l'economia. És un desig tan fort que alimenta fins i tot l'anècdota de la preparació de la pròxima lliga de futbol. Un club totpoderós ha contractat un jove taumaturg que fa prodigis amb la pilota per una quantitat d'euros que mareja tan sols imaginant-la. I quan alguna autoritat moral ha condemnat el dispendi com ostentós enmig de la crisi, molts han considerat que l'èxit del club generarà demanda en els més diversos ordres. Pensem tan sols en el ram del vestuari: gorres, estoles, camisetes, calces, banderes, etc. brodades amb l'escut del club, en aquest cas coronat d'or damunt un blanc immaculat. Un allau de vendes si es té sort al camp. Un vertader bé de Déu que encen la il·lusió i promou el valor de l'esportivitat i la sana competència..